

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік 20 кор.
на пів року 10 кор.
на чверть року 5 кор.
на місяць 170 кор.

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі числа по 16 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не вовемиш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділі і руских свят о 5½ год. пополудни.

Реданція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровського (Хоруцини). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавемана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Захмарилось.

(X) Парляментарний овид безнастанно захмарений, а тепер насувають навіть грізніші хмари, які віщують кожної хвилі тучу. Після розбиття німецької *Gemeinbürgschaft* почало сторонництво німецьких людовців уже в середу зазначувати свою острійшу опозицію. Др. Дершата поставив на вечірнім засіданю в середу внесенє на відроченє вибору до делегацій і домагав ся над тим іменного голосованя, а тим впровадив добре відому вже обструкційну методу. Приходить тепер на чергу при титулі «загальна касова управа» рата державної підмоги 1,600.000 корон для міста Праги, яка стрічає великі перепони на лівиці. Німецькі людовці ухвалили загородити дорогу до сеї розправи наглим внесенєм. Але поминувши вже сю перепону, буде розправа над сею позицією вельми завзята. До чого се може довести серед теперішних обставин в парламенті, нема що довго над тим розводити ся. Показує ся, що справджують ся слова тих, що з розриву *Gemeinbürgschaft* віщували потіренє парламентарного положеня, що від найострійшої опозиції до обструкції лише один крок.

З сего однак не виходить, що найгірше лихо мусить вже настати. Німецькі людовці ще не спалили за собою всіх мостів і ведуть пересправи з правительством, які неперечно вплинуть на хід парламентарної констеляції. Ще не є виключено, що розправа над підмогою для Праги буде переведена зовсім парламентарно, чого належало би щиро бажати. Можна би справді бажати, щоби поважні сторонництва парламентарні мимо острих суперечностей зберегли розумінє висших і важніших інтересів, а не губили ся в дрібницях бюджетових.

Тепер як-раз відбувають ся пересправи обидвох правительств над австро-угорскою угодою і цловою тарифою. Др. Кербер вернув в понеділок з Пешту. Хоч з австрійської сторони нема про сі пересправи урядового справозданя, однак головні трудности імовірно в пересправах усунено. Вправді з Пешту умисно розсіяно некорисні вісти, а навіть пішли поговори про міністерське пересиленє, однак міністер-президент Сель виступив на основі фактів з запереченєм. В его органі признано вправді, що трудности не всі ще поконано, однак зазначено виразно, що погляди обидвох міністрів-президентів щораз зближають ся. Вже то само констатованє має велику вагу, що давніше становища обидвох міністрів-президентів значно розходили ся, а тепер наступило немаловажне поліпшенє. Можна отже сподівати ся, що дійде між ними до певного порозуміня. Позаяк теперішній status quo не має найменшого вигляду, щоби его приняла теперішня або будуча рада державна, то з сего можна догадувати ся, що, наколи прийде до порозуміня між обосторонними правительствами, Угри чим-небудь поступлять ся, що відповідало би не лише дійсним

обставинам обидвох положин монархії, але також власним інтересам Угорщини. Наколи дійсно Угри дійшли би до такого розумного становища, то се треба би головнє приписати рішучости д-ра Кербера, з якою він встоював за австрійськими інтересами.

Длятого отже рада державна повинна заздальгидь схаменути ся і не губити ся в дрібницях, але звертати бачність на небезпечности, які не лише їй грозять, але й Австрії і єї народам. Шож з того, колиб навіть корисну для Австрії угоду вивдав др. Кербер, а рада державна не була вже в силі її перевести? Парляментарний розлад в так важній хвилі, коли ще навіть переговори не покінчені, мусів би довести до найгірших наслідків. Навіть колиб рада державна не розлетіла ся до того часу, як переговори доведуть до позитивних вислідів, то тоді доперва треба буде подбати о те, щоби ті умови були радою державною прийаті. Тоді доперва ще трудніша буде задача і тоді покаже ся, чи др. Кербер має безпечну опору в раді державній.

Тут знов стаємо перед головним лихом нашої ради державної — недостачею парламентарної більшости. Такої великої і зложеної справи як австро-угорска угода не може залагодити принадкава більшість. Перед тим повинна утворити ся більшість на певній спільній основі. Само про себе розуміє ся, що така справа не може бути зроблена через ніч, особливо в нинішних трудних обставинах. Але деякі прояви в нинішній раді державній може не були би некорисні переведеню сеї думки. Тепер по розбитю *Gemeinbürgschaft* нема ніякої ширшої парламентарної організації ані на лівиці ані на правиці. Роз'єднані елементи умірковані по обидвох сторонах мають більшу свободу зближеня. Розходило би ся о сполученє для забезпеченя економічних інтересів Австрії і єї народів супроти Угорщини і заграниці. Се було би не лише в інтересі держави але й народів а національні і партійні домаганя не повинні би стояти в дорозі такому сполученю. Тим способом може би повело ся парламентарною дорогою перевести австро-угорску угоду.

Liga narodowa.

Віденська «Information» доносить про найновіший польський рух, що слідує:

Чимраз живіше і з більшою рішучостию звертає ся публична опінія в цілім краю против визиваючих і божевільних агітацій «всепольської демокрації», яка під добу також австрійських Поляків почала підготовлювати і підбурювати. Національна ліга відай зміркувала, що російська територія є надто небезпечна та що і в німецькій державі не розуміють жартів. Отже хоче в Галичині, де надіє ся свобідніше і ненапаствована порушатись, усадовити революційну пропаганду і звідси старати ся, свої науки зацепити в сусідні російсько- і німецько-польські краї.

Удало ся рухливій і, як думають, англійським грошем оперуючій управі стоваришени

якесь число публіцистичних органів по части набути, по части покликати до життя і з їх поміччю заводять добре зорганізовану, найперше позірно теоретичну акцію. Надто видають книжки і брошури, в яких проповідують «всепольську ідею», зглядно приготовленє до борби на смерть або жите против трьох відвічних ворогів. Не повинно довго проволічи ся, що приступлять до основаня товариств задля відбуваня відчтив і скликуваня зборів. На всі голоси гремять против т. з. тридержавної льояльности, як против льогічної потвори, яку вирають в одноцільній польській народ, називають се обурюючим, що хтось може посміяти, щоби підсувати замість правдивого польского патріотизму замазаній, нездефінований, чорножовтий патріотизм, який баламутить національну свідомість і поволи може єї навіть зовсім заморочити. У всіх уміркованих (оминаємо пристаюче тут слово консервативних) кругах польської суспільности підносять ся оклик до енергічної оборони, до поборюваня шкідників, які загрожують посліднє, спокійне при становище для успішного, внутрішнього розвою польского народа і приводить небезпечність, що лихо желяючи чинники звернуть ся против его істнованя.

Тут відай містить ся правдива польска небезпечність, а не ся, яку сигналізують Прусакки тя денунціюють державам, що взяли уділ в поділі Польщі. Отся небезпечність, яка могла би так тяжко вибороти языківу і національну окремішність Галичини зменшити, коли не зовсім знищити. Посліднє «діло» згаданой всепольської групи є впрочім нагальний протест академічної молодіжи против рескрипту міністра просвіти в справі руских викладів на львівськім університеті. Два делегати приїзять до Відня, щоби зарядженє п. Гартля за всяку ціну відкликати. Якесь число професорів свіділає при тім, і то супротив злуки всіх руских партій якраз в сій такій животній квестії.

Державна рада.

Засіданє розпочало ся 4/11. відчитанєм внесенє та інтерпеляцій.

Над наглим внесенєм пос. Дершати в справі відшкодованя для громад за

поручений обсяг діяльности

забирає голос пос. Гофман-Веленгоф. Бесідник ставить се внесенє у звязи з субвенцією для Праги, яке має бути «воєнним відшкодованєм» для Чехів за занеханє обструкції. Такі самі потреби мають і другі міста, а сума жадань у внесених до тепер петиціях вносить вже 104 міліони. А вжеж найбільше оправданє є жаданє відшкодованя для громад за агенди, які належать до держави. Се узнали були міністри скарбу Пленер і Білінський, а сойми безнастанно займають ся тим питанєм. В тім напрямі потреба заководатної реформи є далеко нагліяша, чим субвенція для Праги. Держава накладає на громади щораз більше агенд, а не питає ся, чи громади можуть своїми фондами оплатити ті всі адміністраційні видатки.

Др. Кербер,

президент міністрів, заявляє, що нікого не повинно було здивувати вставленє 1,600.000 К до бюджету, як першої рати субвенції для Праги, бо ся субвенція іде на роботи і на урядженя, які лежать в публичнім і державнім інтересі,

надто всі сторонництва були як найбільшійше повідомлені про сей намір правительства, а також і бюджетова комісія ухвалила сей кредит разом з резолюціями що-до его зужиткованя. Тому ся субвенція не є жадним неоправданим протегованем Праги, бо так само в своїм часі правительство прийшло в поміч містам Люблянї, Триєстови, Відневи у переведеню великих інсталюючих міських.

Щож до порученого громадам обсягу діланя міністер сам приклонює ся до відшкодованя. Обовязуючі тепер закони видані в часі, коли ніхто не міг мати понятя про те, як дуже зростуть агенди держави, і як власний обсяг діяльности громад розширять ся. Тепер поручені справи є надто великим тягарем, нехай лише автономічні інституції країв зроблять правительству пропозиції в справі санації фінансів громад, то правительство попре сю справу охотно.

Президент міністрів дальше стверджує з вдоволенем, що члени німецького людового сторонництва зложили рішуче запевненє, що не будуть здержувати нарад парламенту. Др. Кербер зазначає, що дотеперішній *modus procedendi* був зовсім неможливий і приводив до великої страти часу та здержував працю. Правительство не хоче кривдити жадної народности і хоче всіх вдоволити, тому президент міністрів звертає ся з апелю до палати, щоби сама собі уділила свободи радженя, а виборці будуть певно влячні за се. (Гучні оплески).

Ухвалене внесеня Дершати.

Пос. Фідлер, Молодочех, заявляє ся за наглим внесенем в справі відшкодованя громад за порученій обсяг діланя, а відтак боронить справи субвенції Праги. Пос. Вайскірхнер промовляє за наглим внесенем, а субвенцію для Праги називає шахеркою. Пос. Хоц говорить по чеськи, пос. Шайхер жадає ще і переказаня громадам доходу з ґрунтових податків. Вкінці пос. Яворский заявляє ся засадничо против наглих внесень, які є раціональні лише при елементарних нещастях. Але що піднесена Дершатога справа є дуже симпатична, порушувана кілька разів в комісіях і в резолюціях галицького союму, то сторонництво бесідника буде голосувати так за нагlostію, як і за мерітум внесеня. Після того *внесенє п. Дершати ухвалено.*

З черги приступлено до дальшої дискусії над

„касовим зарядом“

міністерства скарбу.

Пос. Малік, (нім. людовець) жадає вилу-

чення праскої субвенції з того розділу і поіменного голосованя над тим. Палата відкинула его внесенє 179 голосами против 83.

Опісля промовляв як референт пос. Катрайн, а по нїм пос. Праде заявляє, що правительство повинно би з угоди з Угорщиною позискати средства для покритя видатків на внесенє мит і полішенє платні діюристів і застерігає ся против накладаня нових податків. Субвенція для Праги не є нічим иньшим, як воєнним відшкодованем для Чехів за відступленє від обетрукції. Бесідник вносить голосувати два рази віддільно над дотичним внесенем, а іменно: з пропущенем слів «перша рата» і з пропущенем... цілої познції.

Наконець міністер торговлі бар. Каль відповідав на інтерпелляції і на тім покінчено засіданє. Слїдуюче в понедїлок о год. 4. пополудни.

З ПОЛІТИЧНОГО ПОЛЯ.

«Народний Комітет» рішив на засіданю дня 16. с. м. з нагоди появи міністерского рескрипту в університетській справі і оновіщує ось яку резолюцію:

Народний Комітет взиває кляб руских послів в радї державній, зглядно послів народного сторонництва, щоби при найближшій спосібности висказали в парламенті глибоке невдоволенє руского народу в Галичині з причини поведєня правительства в справі львівского університету та щоби перейшли до рішучої опозиції против теперішного правительства, піддержуючи всі і найострійші средства парламентарної боротьби, без огляду на те, з якої сторони палати она-б не вишпили.

Заразом Народний Комітет, узнаючи — з огляду на обставини, які тепер витворили ся — konieczність дальшої сецесії, взиває всіх членів народного сторонництва як і найширші круги нашої суспільности, щоб так само як до тепер несли і дальше матеріяльну і моральну поміч нашій академічній молодіжї та помогли їй в той спосіб в єї важкій боротьбі.

Німецьке людове сторонництво

предложило др. Керберови свої жаданя на письмі. Сї постулати ділять ся на 2 часті: господарскі і політичні.

До першої часті належать жаданя державних субвенцій для міст: Грацу, Целівця (Клягенфурту), Марбурга, Інсбрука, Зальцбурга, Еґера, Райхенберга, Літомірця, Устя, Затецу, Берна і Оломуца в квоті 50 мільонів корон, а дальше

будови цілого ряду локальних залізниць, регуляції альпейских рік і потоків, розширеня телефонічних сітій в альпейских краях, особливо в Тиролю, будови ріжних державних будинків в містах німецьких країв. Всі ті постулати є вичислені подрібно. — Політичні жаданя домагають ся: перенесєня чеської політехніки з Берна, перенесєня гімназій з Опави і Цилєї до иньших міст і віднятя субвенції польській гімназії в Тішині; дальше жадають заказу говорєня в парламенті иньшою мовою як німецькою і цілковитого очищеня німецьких країв іменно Чех і Моравії і части Шлеска від славянських урядників. Вкінці що-до долішної Австрії жадають цісарської санкції *lex Kolisko*, яка свого часу в долішно-австрійским соймі узискала одноголосну ухвалу. *Lex Kolisko* постановляє, що в долішній Австрії в жадній школі без ріжницї не може бути иньший викладовий язык як лиш німецький. Ся ухвала сойму противить ся основним законам і тому дотепер не була предложена до цісарської санкції.

Др. Кербер прийняв сї жаданя, предложені єму письменно, до своєї відомости, тільки звернув увагу, що заказ уживаня иньших мов в парламенті, як німецької, противить ся основним законом держави, ся справа не лежить в его обсягу діланя, але належить до самого парламенту.

Революція в Бельгії

обіймила незвичайно широкі круги робітничого населєня, але проводирі робітників докладають всіх сил, щоби борбу за загальне голосованє удержати на легальній дорозі. Вчєра о год. 6. вечєром парламент рішив справу загального голосованя і то — на его некористь, відкинувши внесенє за ревізією конституції 84 голосами против 64. Ніч надходила з великою тревогою усіх верств. Міністер війни повідомив, що 60.000 жовірів стоїть на воєнним поготовлю, щоби здавити евентуальний вибух революції. Бруксельский кореспондент «*Berliner Tagblatt*» мав розмову з бельгійским президентом міністрів. Президент сказав, що правительство зробить ужиток з усіх средств, якими розпоряджує, щоби лише удержати порядок за всяку ціну. Уступства зі сторони правительства є виключені. Після его погляду положенє не погіршило ся, хотяй ще не знати, які наслідки може потягнути за собою загальне безробітє. — А число страйкуючих, як телеграфують з Бруксєлі, перейшло вже 300.000 людей. Є се найбільший загальний страйк, який коли-небудь був в Европі, а дневні страти в зарібку виносять звиш мільона франків денно. Провідники соціялістів

15)

ОЛЕКСА КУЗЬМА.

Д-И-В-А-К.

Отже його лишєно на волі. Всьо доси було лиш вигадною переслїдуючою манїє. Ласкава судьба дає йому нагоду зголосити ся до поліції добровільно, а се злегчить чимало його вину. Так, краще зголосити ся, бо арештувати його мусять чи тепер чи в четвер. Ще ні один злочин на сьвітї не затер ся. А тим паче злочин його, де тільки було сьвідків...

Не знав, як звичайно, що з собою почати. Вертати так далеко до міста вже не годен, іти далі нема ціли. Що робити?

Ненависть до себе пробудилась, як на зазив. Велід за нею видетїла немов ічна птиця з темного закамарка — страшна гадка, що як вампір висисає з нього кров, висмоктує духа, розжирає тіло... Вправді ясно ще не сформулована, але все гадка, що в послїдньому часі вибїдась на перший плян та домагалась невідклично остаточного переведєня в діло.

Чув страх перед нею, чим більше обставини домагались її здійсненя. Ті прокляті обставини! Бонд вічно його тиранизували, неоновдержно перли в свій бік його волю, позбавляли самостійности. Тепер накидують йому сю страшну гадку... Вєлять йому бути сьмішним деспєратом, щоби потім якомусь безглуздому дневникареви подати сензацийну новинку, а зблизькованому літературі тему до повісти. Та й ся те-

ма вже давно перейшла в шаблон, переїла ся. Літерат нею не здобудє собі слави, а новинар пустить хибя над його розпучним кроком кепський дотеп і викличе на устах ситого добродїя при шєлянці пива — глуний усєміх. То буде цілий ефект його трагедії.

Отже опустити руки та ждати, аж на його голову визначать ціну?

Нї, сього не буде. Тай взагалі «рука справедливости» не покаже на ньому своєї штуки. Безпечно можете випустити його снід своєї опіки, шановні сторожі добра суспільности! Не потрібуєте виключати його змїж тої суспільности, щоб зберегти її перед лихим членом, бо вона сама вже виключила його змїж себе. Він влазити до неї більше не буде. А може хочєте вчинити його хорим на умі, віддати його на Кульпарків, як се ви любите? Дати нагоду адвокатам пописати ся вимовою, в якій вони на основі цілого його життя викажуть ясно як на долони, що Дакевич несповна розуму? О, добродїє, за богато печальности. Він сам знає добре, що має із собою вчинити.

Отже що, що?

Те саме чутє страху перед остаточною, рішавою думкою. Чим близша она здійсненю, тим воно більшає. Але ж се чутє не заслугує ніяк на углядженє. Воно будить ся з дуже низького інстинкту — самоохорони. Ніщо иньшого, лиш воно критикує намір самоубийства і зводить його до абсурда. Воно то розбиває цілий плян.

Проч з ним! Проч з глушим інстинктом, проч з усім нудним розумованем! Пора на се вже минула! Безповоротно. Тепер треба діланя, рішучого, безоглядного, слїпого! Дїло мусить

вийти скорше, заким думка всїє його осудити, спаралїзувати!

Заткав собі руками уха і біг наперед як божевільний. Камінь не камінь, калужа не калужа... Утікав перед власною думкою, прямував до діла.

Нараз стій! Дорога зачинена залізничою рампою.

Невиносимо тяжкий гук зближаєть ся грімко. Земля дудить, гудє, трясєть ся. Червоні очі палають в темряві, невольні клуби огню бухають з пащі страшної потвори.

Навколо ширить ся страх...

Підлий інстинкт самоохорони будить ся.

До діла! Заскочити блискавкою всяку думку, зробити власному мозкови несподїванку!

Дакевич скочив в бік, дістав ся на залізничий наспі і положив ся на шини.

Лиш кілька хвилинь, а його голова відкочить від кадовка. Тяжкий залізничий велитєнь перелетить над ним байдужно далі і щєзне. З ним щєзне його понуре, тяжкє житє... без щастя... без талану... від дитини...

Сьвіт валить ся докола. Грюкіт, лоскіт, шум! Страх реве тисячами вихрив, земля стогне скажено та розпадає ся в основах.

Його огортає вже вітер снєред лєкомотиви. Залїзна потвора ось-ось впакуєть ся на нього...

А може його крок завчасний.

Дакевич підніє ся на ноги і хотїв завернути ся. В ту-ж мить сильний вихор перебігаючого поїзду звалив його на землю.

(Дальше буде).

твердять, що зможуть довше витривати в страйку, як 8 днів. Король буде мусів інтервенювати перед понеділком, бо інакше вибухне домашня війна, яка може стати грізною для істотної династії. Дневник «Keforge» доносить, що компанія міліції і міщан на бруксельській передмістю Шальребек, підносячи оклики на честь республіки і з марсілянкою на устах, перейшла в табор повстанців.

Російський міністер Сіягін.

котрий упав жертвою замаху, уродив ся 1853. р. в московській губернії. По окінченню шкіл, вступив до служби в міністерстві внутрішніх справ. Від того часу стояв все в політичній службі і належав до великих противників всякого ліберального напрямку в Росії. Визначував ся великою твердостю характеру і тому звернув на себе увагу свого начальства. Був кілька разів губернатором, останній раз волинським, звідки покликав его 1899. року цар Николай на становище міністра внутрішніх справ. Від часу здавленя студентських розрухів, які мали місце в Росії 1899. року, ненависть студентів звертала ся головно против Сіягїна, котрий разом з тодішнім міністром просвіти Боголеповим доводжував цареві примінене острих средств. Тайний комітет революційний мав ухвалити ще минушого року убите Победоносцева, Сіягїна і Боголепова. Боголепов упав першим жертвою замаху; замах на Победоносцева не удав ся, а й Сіягін минушого року щасливо уникнув замаху, бо вистрілена в него куля не поцілила его. Студенти обжаловували его, що видав приказ поліції по варварски поводити ся з демонстрантами в р. 1901. Меморіяли, які ему в тій справі вручено, відкинув. На его приказ увязнено голосного в Росії писателя Максима Горького. Заборона часописи «Россія» і заслання редакторів тої часописи до Пекова і на Сибір було також ділом Сіягїна; в останній часі заборонили видавати часопись «Підпівпровеский край» за статю о поліції. Сіягін був завзятий, замкнений в собі і мовчавий. В наслідок того не люблено его навіть в тих кругах, з котрими вважала его спільна думка, а котрі цїнили в нїм лише неустрашиму відвагу.

З бурської війни.

З Лондону надходять дуже оптимістичні вїсти про хід переговорів між Бурами і Англіяцями, але властиво нема позитивних підстав до сего, бо переговори відлажені ще на три тижні, щоб делегати Бурів могли порозуміти ся з провідниками на полі борби. Натомість в Лондоні панує переконанє, що леда хвиля наступить підданє ся Бурів. Здає ся, що Бурам роблять тепер більші уступки, чим давнїше, особливо що-до амнестії, а крім того запевнюють, що король Едвард має зробити великий ужиток зі свого права уласкавленя перед своєю короною. Всі ті дивенкарські звістки полягають більше на припущенях, бо про правдивий поступ мирових переговорів знає лише кабінет, а той захоче мовчанку. В палаті громад перший лорд скарбу Вальфур заявив, що Мільнер і Кіченер відбули дві конференції з провідниками Бурів, на їх власне жаданє. Кіченер відмовив жаданю завїшеня оружя з тактичних причин, але згодив ся починати деякі улекшеня що-до вибору місця на конференцію заступників ріжних бурських відділів. В сїй ціли Бурі покинули Преторію і переговори зможуть розпочати ся за них три тижні.

НОВИНИ.

— Календар. В неділю: гр.-кат. Серапіона; рим.-кат. Агїїнки. — В понеділок: гр.-кат. Келестина; рим.-кат. Ансальма. — В вівторок: гр.-кат. Вадима; рим.-кат. Сотера.

— 3 їмн. тоз-а «Соколя» у Львові. Повідомляє ся другів, що з причли надходячих Великодних свят заставоляє ся вправи в «Соколі» від 21. до 30. цвітня.

— 3 Березан. Загальні збори політичного товариства «Селянська Рада» в Березанях відбудуть ся дня 2. мая (в світлу п'ятницю) о 11. год рано в великій салі «Надїї». Окремих запрошенє не розсилає ся, лише оновїчує ся в газетах «Дїло», «Свобода» і «Руські». Управляє ся членів о вирівнанє залагаючих вкладок. Шереди зборами відправить ся богослуженє в мі-

ській церкві. За Виділ «С. Р. в В.»: Кошутец; о. Мих. Мосора.

— Великодні свята після грецького обряду стали причиною спору в державній радї. Президія палати послів, против дотеперішного звичаю, не хоче перервати нарад на святачний час, а в виду сего послі грецького обряду, яких є в палаті 17, рішили виїхати у вівторок великого тижня і вернути в середу по святах.

— 3 Товариства «Просвіта». Головний Виділ відбув в марці с. р. 4 засіданя, на котрих полагоджено отсі справи: 1) Видано яко книжочку членську за марець і цвітень: Вибір деклямацій для руских селян і міщан (д-ра Івана Франка), а яко слїдуючу книжочку рішено видати Історію Московщини. 2) Завїзвано поновно Філії «Просвіти», щоби прислали справозданя з своєї діяльності за послїдний рік. 3) Вислано даром книжочки до бібліотеки самостійної читальні в Турції коло Хирова. 4) Іменовано п. Михайла Петрицького люстратором читальнє «Просвіти» і делегатом нашого Товариства. 5) Принято до відомости справозданє секретарске за рік 1900. і 1901.; справозданє референта читальнє з руху в читальнях; справозданє референта Філії з діяльності, также і справозданє з люстрацій читальнє. Ухвалено скликати загальні збори Товариства «Просвіта» на день 19. мая 1902. і відбути їх в домі Товариства. 6) Стипендію за помогою ім. Теодора Качали в квоті 240 кор. надано п. Григорию Качалі, студентови прав в Празі. 7) Вислано на просьбу Тов-а «Сельский Господар в Одеску» п. Короля з відчитом на день 18. марца с. р. на загальні збори того товариства. 8) Подаровано книжочки до бібліотеки для вязнів суду повітового у Львові. 9) Принято справозданє касове з вечерка уряджуваного в 41. роковини смерті Тараса Шевченка. Доходу чистого було 157 K 78 с., з чого половину призначено на ціли Тов-а «Львівский Боян», а половину на інші добродїїні ціли. 10) Принято 77 нових членів; від початку року 277.

— До Львова! Протягом трех перших місяців сего року прибуло до Львова 11.652 осіб. Минулого року в тїм самім часі прибуло 8.870. Загалом минулого року прибуло до Львова 39.707 осіб. З сего показує ся, що рух прибуваючих осіб до Львова значно змагає ся.

— Зелізняця Львів-Винники. Члени депутації міста Львова були у міністра Вітика і Бем-Баркера. Розходить ся ім о тоє, щоби до субвенції 13 мільонів, які дає край на будову залїзниці Львів-Винники і т. д., додало правительство потрібну надвижку в разі потреби. Правительство опирає ся сему і жадає, щоби предложено спеціальні пляни і кошториси, а тоді міністерство може дати рішучу відповідь.

— Посилки на залїзничях. Заряд австрійских залїзниць державних заводить з днем 1. мая 1902. нову реформу висилки і розсиланя переказів посилок для всіх західних залїзниць державних. Реформа та стреміти має через зорганізованє звичайних ввозових ладунків, як також через долученє руху до поблизиших з рухом до дальших місць, до скороченя часу перевозу пересілок і лишного визисканя возів до розселок пакунків. Рівночасно входить в жите для всіх сїтий ц. к. залїзниць державних також що-до висилки і розсиланя посилок нові постанови, котрі впливають на дійсне прискоренє посилок.

— Замах на Сіягїна. З Петербурга доносять берлінським часописцям: Убийник міністра Сіягїна міг по довершеному замаху легко утічи, серед загального переболуху, який тоді настав, а до того ще перед брамою ждала на него повозка, запряжена знаменитими кіньми. Мимо того убійник дозволив себе розоружити і увязнити. Полїція є пересвідчена, що убійник мав спільників, які постарала ся для него о повозку. Переслухуваний убійник визнав, що сповнив мурд з мести за свого батька, якого заслано на Сибір, і за свої власні кривди.

— Страшного убїства доуустив ся дня 15. с. м. в Пестині господар Дмитро Слюсарчук. Вертаючи від сповідї мабуть в приступі хвилевого божевілля убив на дорозі одним замахом сокири свою жінку і хотів ще забити 8-літню доньку; але ова відскочила в бік, а сокира лиш легко засягнула єї по чолі та зробила малу рану не грозячу єї житю. Убийника відставлено до суду.

— Землетрясенє. З Ірсутека доносять, що дня 12. с. м. дало ся там почути сильне землетрясенє. Майтник при годинниках відхилив ся на 22 міліметрів. Найсильнїше дало ся почути землетрясенє в селі Свєжана, на східнім побережю Байкальського озера, де повалили ся каміни. На сході у Верхнь-Удїнську і на західнім побережю землетрясенє було слабше. Близиших вїстий о сїм землетрясеню нема.

— Ще раз Гільзнер. «Kath. listy» доносять з Праги, що Гільзнер признав ся, що він убив Агїїнку Грузївну в епілїзі в якимсь Лятнером, Дворяком і Зелїнтером.

Посмертна оловїстка.

— Іван Герасимович, емер. учитель народний з-Рівдван, упокоїв ся в Шершенівцях дня 13. с. м. В. е. п.

Телеграми.

Відень, 19. цвітня. Цісар відвідів вчера по полудни перебуваючого ту з женою данського наслідника престоло, який опісля в бургу зложив для монарха карту.

Роттердам, 19. цвітня. Кружляє ту поголоска, що мирові переговори, ведені в Трансвалі, розбили ся.

Відень, 19. цвітня. Урядові телеграми доносять, що мирові переговори в полудневій Африці перервано на три тижні, а приватні телеграми доносять, що переговори вже майже покінчені.

Лондон, 19. цвітня. Тутешнім дневникам доносять, що послїднє 2-тижнєва недуга цісаря Вільгельма є загадочна. Лице цісаря, зранене підчас послїдного замаху, спухло так, що мусїла відбути ся операція.

Гага, 19. цвітня. Голяндска королева Вільгельміна занедужала на тиф.

Бігород, 19. цвітня. Міністер скарбу др. Мільванович виїздить нині до Парижа в справі затягненя 5%-ової позички; по дорозі задержать ся один день у Відні.

Брукселя, 19. цвітня. Палата послів радила вчера изд ревізією конституції і ухвалила відкинути се внесене 84 голосами проти 64.

Брукселя, 19. цвітня. Генеральна рада робітничої партії ухвалила витривати в страйку.

Брукселя, 19. цвітня. Недалеко Турнай, в ночи на 17. с. м. перервано телеграфічні і телефонічні драти. Зелїничого шляху стереже жандармерия.

ВАСИЛЬ ЩУРАТ.

Поезія XIX віка.

ВІКТОР ГЮГО.

В. Гюго (1802—1885), син генерала з часу першого цісарства, яче дитиною був з літцем в походах до Неаполя та Іспанії. Від 1808. р. жив ся в Парижі, щоб конєць-кінцем посвятитись політехнічним студіям. Однак 1822. р. завдяки своїм першим поезіям «Odes et Ballades» став любимцем Шатобріанда і Людіка XVIII, впріє на корифей романтизму і 1841. р. вїйшов членом до Академії. Бувши за липневої монархії членом палати парів, він став 1849. р. заступником Парижан в «Assemblée Constituante», але з того часу почав улягати політичним пристрастям. Вигнаний з краю аж через 18 літ, після революції 1870. р., вернув знову в Париж, щоб засїдати двократно ще в палаті депутатів. Померши, спочив у Пантеоні, де «великих мужів» хоронить «вдична вітчизна». Величав сти єго похорону дорівнувало хваба святкованє сотої річницї єго уродни. — Поверховний обсерватор, слабій психолог, на все вражливий, змиланий в переконанях, недорівняний артист у формі вислову часом аж надто бомбастичного — ото В. Гюго, що всіма тими прикметами ілюструє пересїчну Францію XIX в. Лежать у тих прикметах все сила і популярність поета, але і єго неміч. В «Odes et Ballades» Гюго, поет і католик, вступив у салди Шатобріанда і Лямартїна. Революційна Греція шатхнула єго «Les Orientales». В обох збірках форма артистична, але змістови брак оригінальності. Правдиву лїрку з артистичною мірою і почутєм індивідуальности подали збірки: «Les Feuilles d'automne», — «Les Chants du crépuscule», — «Les Voix intérieures», — «Les Rayons et les Ombres», — «Les Contemplations». В «La Légende des siècles» дав Гюго єпічу пробу представлєня подій свїта в оповіданях «Les Chansons des rues et des bois» і сатиричні «Les Châtiments», в яких поет попустив новоди своїй пристрасти а нераз і метивости. Значно слабшї від поезій драматичні твори Гюго: в них передоємом брак психології і природности. То-ж можна сказати і про єго повісти, що нудять описами і розважкованєм акції.

Пророки

Пророки, поетом мучєні тяжким, і всі поєти, що жили на свїті, Ісаїє і Байроне! — палким огнем для ціли висшої загірті, ви вказували людям красшій шлях, але той-же, лиш відгайдений наново; ви сяли під вітер вїсне слово, а слово те приймало ся в серцях,

приймало ся в серцях, в душі народа живучого, як все жива природа.

Ваш грізний гóлос чудеса творив, у бédну мгли сходяв, злїтав над зóри; на зázив ваш сам сфінкс заговорив і скáли мёртві двїгались в простóрі. Нерáz юрбї без ціли, без путї брелї вперéd несьвїдомї, пів сонні і думали, що в пробасти бездóнні ведуть дороги їхнього житї.

Для чéстных гóлос ваш «урра» греміть, для підлїх він — мов сїви похорóнні; являють ся і дүші бұдять в митї пісні прорóбчі вашї, невгомóнні. І сьвіт весь — вїчний óбраз прочанїна — їх слўхає, їм вірять — як дитїна...

Розмова з нуждарем.

[Зїмний день. — Крїзь вїбите вїкно падé снїг. — Нуждár лежїть на постéли. — Довкóла родїна.]

Нуждár.

Нї! в Бóга я не вірю!

Сьвящєник
(входячий).

Пéвно хлїба ждеш ти?

На! покрїпїсь!

(Ламле сьвїй хлїб і дає половїну).

Нуждár.

А син мїй?

Сьвящєник.

Все берї, до рéшти!

(Вїддав рéнту хлїба дитїні).

Дитїна

(дїючи).

Якé то добре, тату!

Сьвящєник.

Ангел — не дитїна!

Позвóль менї, хрестóм тобї назнáчу сїна.

Нуждár

(байдужно).

Робї що вóля, знак той не застўпїть нó шї.

Сьвящєник

(кладучи грóни на постéли).

От-тут тобї най будуть на одéжу грóни.

Нуждár.

Дров не маю.

Сьвящєник.

На все тут вїстане на три днї для жїнки і дитїни. Жїти так — то злїд-вї. Я дам роботу. Праця — до небéс дорóга... Тевér про Бóга, дрўже...

Нуждár.

Я вже вірю в Бóга!

Надїслане.

ПОВАЖАНИЙ ПАН Ф. ФРЕЙЛІХ у Львові.

Перевятий глубокою вдячностю, засїлаю Поважаному Панови слова подяки за вилчєне мене в короткїм часї з перепуклини, мимо, що Ви мали до поборєна на-праснї і застарїлї вдпарини, якїх я не мїг позбути ся, хотїй уживав-ем рїжних средств лїкарських. Вєїм нанї-щєним недугою перепуклини могу поручити в всею со-вїстїю бандаж Вашої системи, зазначаючи, що споря-дженє і заложєнє того-ж Вами самими з всею зручно-стю сьвїдчить про незвичайну бїглїсть і знáюмїсть рїчи — з правдивим поважанєм

Антїм Курляга, ц. к. нотар в Бжєску.
Бжєско, дня 18. лютого 1901. 4(1-3)

COLOSSEUM Ernesta Thorna

у Львові, в пасажи „ГЕРМАНА“ ул. Сонїшна.

Нова, сензацийна програма!

вїд 16 до 30. цвѣтня 1902.

при сївучастї вїйскової музики 30. п. п.

- 1) Увертура (Реклямограф). 2) Nanny і A-dolf, фантастичнї танцї. 3) Jean Logo und Assi-start, музикальнї трансформацїннї комедїанти.
- 4) Rock-Hill, зі своїми говорячими звїрятами.
- 5) Sebaldus Schaeffer, феноменальнї еквілїбрист.
- 6) Дружина Aurora, акробатичнї пїклїсти. 7) Ор-хестра. 8) Mile Zoo D' Orient, румуньска сьпївач-ка. 9) Arco і Riva, величезна жєнщина на лїнвї.
- 10) Edward Koglan, артист п. к. упр. театру «a. d. Wien» у Вїднї. 12) Дружина Александрова, танцї черкєсїв і борбнїцтво. 12) Американьскїй бїоскоп. 13) Марш.

Що дня о 8 год. вечєром велике предста-влєнє. В недїлю і сьвѣта два представлєнї. Що п'ятнїцї High-Life представлєнє. Бїлєти вчаснї-ше можна замовлїти і вїбути в конторї Пльона при ул. Кароля Людвїка ч. 9. у Львові.

Найдешєвшї, трєвалї КЕРНІЧНІ ПОМПИ

як також помпи всякого рода і до кождої ціли, ру-ри, трєвалї мотори вїтровї, водопроводи будувє перше моравське заведєнє для во-допроводїв і помп

Ант. Кунц
ц. к. надворнїй доставець в Mährisch-Weisskirchen.

3(1-24).

Поросєята

цицковї, убитї і очїщенї, на сьвѣта по 8 і 10 К за штуку висїлає за поштовою послїплатою:

Заряд дїбр. Климкївна, п. Риманїв.

5(1-1).

Льоси на сплати мїсѣчнї з правом до вїграних по зло-женю першої рати поручає банковий дїм Шїц і Хаєс (Schütz і Chajes) у Львові пл. Марїйска ч. 7. Купно і продажє ефектїв, льосїв і монєт. Вї-плата купонїв, Бєзплатна рєвїзїя льосїв і ефек-тїв. Проспєкта висїлає ся оплатно.

8(1-50)

Вже вїйшов

Альманах руско-україньских богословїв. Прєхороше вїданє на велїновїм паперї сто ть ли-ше 3 корон.

Чистїй зиск призначєний на заломоговий фонд академїки.

Замовлєня прїймає п. З. Сушко, Львїв, Ри-нок ч. 10. П. п. і друкарня п. Вл. Шїйковського, Львїв, Копєрнїка ч. 5. — Також книгарня Тов. Наук. їм. Шевченка, Львїв, Чарнєцкогò ч. 26.

Вєїлякї
КУПОНИ
ВІЛЬСОВАНІ
цїнні паперї
виплачує без потрученї пронїзїї або конгїт
Контора вїмїни
ц. к. упр. гєл. акц.
БАНКУ
Гїпотєчного.

Читайте!
Новоє вїданє Творїв ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
коштує лише 2 корони!
Товариство „Просьвїти“ бажало, щоб в кождїй руськїй хатї находили ся Твори Тараса Шевченка, вїданє сими днями найдєшевїшїй збїрник сїх творїв п. а. „ПОЄЗІЇ Т. ШЕВЧЕНКА“. Книжка, оправлена в цюлотно з золочєними ви-тїсками, може бути найгарнїйшою окрасою ру-ських хат. Папїр велїновїй, формат на взір єв-ропейських класїкїв, сторїн 698.
При замовленю 10 прим. даємо 10% опу-стї. Висїлає ся тїлько за надїсланєм 2 кор. 30 сот. на адресу: **КАНЦЕЛЯРІЯ „ПРОСЬВІТИ“** у **Львові** (Ринок ч. 10).

Читайте!
НАКЛАД А. ХОЙНАЦКОГО.
Лєв Лопатнїйскїй.
Сольо терно
оповїданє в лєгкєрїйших прїгод. — Цїна 30 сот. —
Набути можна в Стєфанїйскїй книгарнї.

Важне для хлїборобів!
САМОЧИННІ
прїряди до підлїваня в цїли
знищєня дикого рїпаку і дикої гїрчицї, перевїзні на бїльшї площї,
а переноснї для менших ужиткїв
косєарки до трави, конюшини і збїж
Кїннї до розєтрїсаня сїна. **Грãбарки** кїннї до сїна.

PH. MAYFARTH & Co.
ц. к. уприв. фабрїка машин рїльн. особливїша фабр. прас до вина і машин до овочїв. у Вїднї, П. Taborstrasse Nr. 71.
Вїдзначєна 400 золотими, срібнїми і бронзовими медалїми.
Богатї каталогї і числєннї лїсьма з узнанєм — даром
Агєнти і вїдродавцї пожаданї.